

EXPUNERE DE MOTIVE

Având în vedere concluziile Raportului Comisiei Europene cu privire la progresele înregistrate de România în cursul anului 2004 în procesul de aderare la Uniunea Europeană, ale Raportului de monitorizare a nivelului de pregătire pentru aderare la Uniunea Europeană – octombrie 2005 și concluziile Raportului Băncii Mondiale de evaluare a legislației românești în raport cu principiile Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (O.E.C.D) privind guvernarea corporativă (ROSC- 2004), care indicau o serie de deficiențe ale cadrului legal românesc în materia societăților comerciale, autoritățile române au inclus în matricea de condiționalități aferente programului P.A.L. II și în Strategia de reformă a sistemului judiciar pe perioada 2005-2007 a fost inclusă, ca obiectiv la capitolul *Mediul de afaceri*, revizuirea legislației societăților comerciale.

La elaborarea proiectului de lege, au fost atent considerate concluziile Subcomitetului 2- Piața Internă – 2005 și recomandările punctuale formulate de Comisia Europeană în Evaluarea indicativă a legislației românești a societăților comerciale – 2004.

Proiectul, finanțat de Banca Mondială, printr-un împrumut P.P.I.B.L. și printr-un împrumut nerambursabil acordat de USAID, a avut ca punct de plecare acquis-ul comunitar în materia societăților comerciale:

- Prima Directivă a Consiliului nr. 68/151/EEC din data de 9 martie 1968, de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în sensul art. 58 al doilea paragraf din Tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților;
- A Doua Directivă a Consiliului nr. 77/91/EEC din data de 13 decembrie 1976, de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în sensul art. 58 al doilea paragraf din Tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților, în ceea ce privește constituire societăților pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora;
- A Treia Directiva a Consiliului nr. 78/855/EEC din data de 9 octombrie 1978 în temeiul art. 54 alin. (3) lit. (g) din Tratat, privind fuziunile societăților pe acțiuni;
- A Șasea Directivă a Consiliului nr. 82/891/EEC din data de 17 decembrie 1982, în temeiul art. 54 alin. (3) lit. (g) din Tratat, privind divizarea societăților pe acțiuni;
- A Unsprezecea Directivă a Consiliului nr. 89/666/EEC din data de 21 decembrie 1989 privind publicitatea sucursalelor înființate într-un stat membru de anumite tipuri de societăți care intră sub incidența dreptului unui alt stat;
- A Douăsprezecea Directivă a Consiliului nr. 89/667/EEC din data de 21 decembrie 1989 în materie de drept al societăților comerciale, privind societățile cu răspundere limitată cu asociat unic.

Proiectul de lege a avut, de asemenea în vedere, Principiile OECD în materia guvernării corporative a societăților comerciale, perspectivele de dezvoltare a materiei la nivel comunitar și cele mai bune practici în statele membre ale Uniunii Europene.

Reforma legislativă propusă are două componente:

1. Alinierea legislației românești la standardele impuse de acquis-ul comunitar în materia societăților comerciale, aspect care a determinat:

- revizuirea clauzelor obligatorii ale actului constitutiv – reducerea acestora (prima directivă);
- revizuirea condițiilor care atrag nulitatea societății (prima directivă);
- prevederi exprese în materia răspunderii pentru neîndeplinirea formalităților de publicitate la constituirea societății și în cursul funcționării acesteia (prima directivă);
- crearea premiselor pentru constituirea arhivei electronice, pentru solicitarea/furnizarea de informații din registrul comerțului în format electronic, certificat prin semnătură electronică, pentru formularea cererii de înmatriculare on-line (prima directivă);
- un nou concept în materia evaluării aporturilor în natură (a doua directivă);
- reglementarea instituției capitalului autorizat (a doua directivă);
- clarificarea conceptelor „dobândire de acțiuni proprii”, „subscriere de acțiuni proprii”, elaborarea unei reglementări fluente în materie (a doua directivă);
- definirea fuziunii/divizării (a treia, a șasea directivă);
- revizuirea clauzelor proiectului de fuziune/divizare (inserarea unor clauze prin care sunt identificate condițiile de repartizare a acțiunilor/părților sociale către acționarii/asociații societății absorbite/care își încetează existența în societatea absorbantă, clauze prin care se fixează data de la care tranzacțiile efectuate de societatea absorbită/divizată devin ale societății absorbante/beneficiare – clauze care consolidează protecția acordată asociațiilor/acționarilor și terților)- a treia, a șasea directivă;
- clarificarea reglementării instituției „desprinderii” (a șasea directivă);
- îmbunătățirea reglementării constituirii și funcționării sucursalelor societăților naționale, crearea unui nou cadru legal în materia sucursalelor unei societăți străine - regim diferit pentru societățile supuse legislației unui stat membru UE, în raport cu societățile având naționalitatea altor state (a unsprezecea directivă).

2. Adaptarea legislației interne la standardele O.E.C.D. în materia guvernării corporative, componentă a reformei legislative printre ale cărei elemente de noutate notăm:

- remodelarea structurii consiliului de administrație: proiectul de lege oferă societăților pe acțiuni posibilitatea de a opta între două sisteme de

administrare: unitar sau dualist; în primul dintre ele, societatea este administrată de un consiliu de administrație (art. 137), în cadrul căruia se face distincție între funcțiile ne-executive și cele executive; în cel de-al doilea, societatea este administrată de un directorat și un consiliu de supraveghere (art.153);

- definirea funcției ne-executive și a celei executive, exercitată în cadrul sistemului unitar de administrare a societății; fixarea cadrului legal al răspunderii față de societate a administratorilor ne-executivi și executivi;
- stabilirea criteriilor ce definesc independența unui administrator ne-executiv;
- definirea rolului consiliului de supraveghere și al directoratului, a raporturilor dintre acestea, precum și dintre ele și adunarea generală a acționarilor;
- revizuirea reglementării statutului administratorilor, delimitarea statutului membrilor consiliului de supraveghere și ai directoratului (instituirea obligației de diligență, a obligației de loialitate față de societate, adoptarea regulii „judecării de afaceri”- „business judgment rule”);
- consolidarea protecției acordate acționarilor, prin modificarea condițiilor de convocare a adunării generale ordinare și extraordinare (mărirea termenului de convocare a adunării generale de la 15 zile la 30 de zile, reducerea procentului acționariatului care poate solicita convocarea adunării generale extraordinare), a cerințelor de cvorum și majoritate (reducerea acestora), reglementarea dreptului acționarilor de a solicita introducerea unor puncte noi pe ordinea de zi a adunării generale, instituirea dreptului acționarilor ce dețin acțiuni preferențiale de a participa la adunările generale (fără a putea vota), reglementarea votului în absență în adunarea generală și a posibilității încheierii de convenții între acționari privind exercitarea dreptului de vot, reglementarea dreptului la informare, îmbunătățirea sistemului de stabilire și plată a dividendelor (reducerea termenelor de plată, stabilirea unui raport echitabil între acțiunile preferențiale cu dividend prioritar și acțiunile ordinare, reglementarea condițiilor de transformare a acțiunilor preferențiale în acțiuni ordinare);
- clarificarea reglementării în materia numirii auditorilor financiari, auditorilor interni, cenzorilor;
- îmbunătățirea cadrului legal al acțiunii în răspundere împotriva administratorilor, directorilor, respectiv membrilor consiliului de supraveghere și directoratului.

Necesitatea îndeplinirii, în termenele fixate prin Programul legislativ și Strategia de reformă a sistemului judiciar 2005-2007, a obligațiilor asumate în procesul de aderare la Uniunea Europeană, justifică urgența promovării acestui proiect de act normativ.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM – MINISTRU

The image shows a handwritten signature in black ink that reads "Tăriceanu". To the right of the signature is a circular official stamp. The stamp contains the text "ROMANIA" at the top, "PRIM-MINISTRU" at the bottom, and a central emblem. The signature and stamp are positioned over the printed text "PRIM – MINISTRU".

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU